

Jarosław Lewczuk, Krzysztof Garbacz, Edward Dąbrowski, Małgorzata Lewczuk

Szprotawa-Iławka, st. 1, gm.
Szprotawa, woj. zielonogórskie, AZP
70-14/1

Informator Archeologiczny : badania 30, 240

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Szczecin-Gumieńce, ul. Harnasiów	patrz: środkowa i późna epoka brązu
Szczecin-Kłęskowo, st. 13	patrz: neolit
SZESTNO, st. III, wykop 3, 4, 5, 6, gm. Mragowo, woj. olsztyńskie, AZP 21-69/9	<ul style="list-style-type: none"> • grodzisko wczesnośredniowieczne <p>Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Wojciecha Wróblewskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Przebadano powierzchnię 57 m².</p>
SZPROTAWA-IŁAWKA, st. 1, gm. Szprotawa, woj. zielonogórskie, AZP 70-14/1	<ul style="list-style-type: none"> • domniemane grodzisko wczesnośredniowieczne plemienia Dziadoszan i miejsce spotkania Bolesława Chrobrego z Ottonem III – weryfikacja negatywna <p>Weryfikacyjno-ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 24 czerwca do 13 lipca przez dr. Jarosława Lewczuka (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy), udziałem mgr mgr Krzysztofa Garbacza, Edwarda Dąbrowskiego i Małgorzaty Lewczuk. Finansowane przez PSOZ. Założono 7 wykopów zlokalizowanych na „majdanie” i w miejscu „wałów” domniemanego grodziska. Łącznie przebadano powierzchnię 61 m² (masa przerzuconej ziemi – 55 m³).</p> <p>Wyspa na lewym brzegu Bobru, 3,5 km w linii prostej na zachód od rynku w Szprotawie, na której miał się znajdować gród (określany w literaturze również: Iława, Iławka, Sowiny, Zarzecz, d. niemiecki Eulau), jest obecnie zajęta przez XIX-wieczny folwark. Brak widocznych śladów obwarowań tłumaczono regulacją Bobru, przeprowadzoną w 1910 r. Podstawą takiej lokalizacji jest wzmianka w kronice Thietmara, z której wynika, że Chrobry „in loco, qui Ilua Dicitur” przygotował kwatery dla cesarza – na niej zbudowano teorię o mającym tu być grodzie Dziadoszan. Informacje te zostały następnie powielone w licznych wydawnictwach popularyzatorskich. W 1973 r. obiekt wpisano do rejestru zabytków pod numerem 465. Wynik tegorocznych badań jest negatywny. Wyspa na Bobrze jest naturalną formą terenową. Brak jest śladów osadnictwa wcześniejszego niż późnośredniowieczne i nowożytne.</p>
SZPROTAWA-IŁAWKA, st. 5, gm. Szprotawa, woj. zielonogórskie, AZP 70-14/56	<ul style="list-style-type: none"> • domniemane grodzisko wczesnośredniowieczne – weryfikacja negatywna <p>Badania przeprowadzone w dniach od 24 czerwca do 13 lipca przez dr. Jarosława Lewczuka (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy), udziałem mgr mgr Krzysztofa Garbacza, E. Dąbrowskiego i M. Lewczuk. Finansowane przez PSOZ. Badania przeprowadzono przy okazji prac wykopaliskowych na st.1 w Szprotawie-Iławce. Założono 3 wykopy przy kościele św. Andrzeja Apostoła (wewnątrz ogrodzenia placu kościelnego, niegdyś cmentarza), po przeciwnej stroni Bobru. Przebadano powierzchnię 40 m².</p> <p>Ryszard Kiersnowski dopuszczał istnienie grodu w tym miejscu – przeprowadzone przez niego badania sondażowe w 1949 r. dały jednak efekt negatywny. Inni autorzy umieszczali tam osadę targową lub komorę celną, która miała funkcjonować wraz z grodem w Iławie aż do przeniesienia jej do Szprotawy w XII-XIII w. W trakcie tegorocznych badań nie zanotowano relikwów osadnictwa wczesnośredniowiecznego ani żadnych konstrukcji drewnianych bądź kamiennych. Zdecydowana większość materiałów ceramicznych i okruchów szkła musi być datowana na późne średniowiecze-okres nowożytny, kilka fragmentów ceramiki można, z pewnymi zastrzeżeniami, datować na okres wpływów rzymskich. Stanowisko okazało się naturalnym pagórkem, na którym, na surowym korzeniu, posadowiono w początkach XIII w. kościół, którego wezwania z czasów budowy nie znamy. Kwestią otwartą jest powód, dla którego na takim odludziu wzniesiono tak wcześnie tego rodzaju budowlę.</p>
Sztynwag, st 4, gm. Grudziądz, woj. toruńskie	patrz: neolit
Szynych, st. 12, gm. Grudziądz, woj. toruńskie	patrz: wczesna epoka żelaza